

DZIENNIK POZNAŃSKI.

Dziennik Poznański wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych. Przedpłata kwartalna wynosi w miejscu 1 Tal. 20 sgr., na pocztach krajowych 2 Tal. 9 fen. Pojedyncze egzemplarze sprzedają się po 1 sgr. 6 fen. w Ekspedycji Dziennika Poznańskiego, w Poznaniu, przy placu Wilhelmowskim Nr. 8. Tam Ekspedycja przyjmuje doniesienia i obwieszczenia za opłatą 1 sgr. 3 fen. od wiersza czterodzielnej kolumny. Listy do Redakcyi i Ekspedycyi winny być frankowane.

Nr. 130.

Środa 8 czerwca

1859.

Poznań, 7 czerwca. W numerze 976 z dnia 28 maja r. b. angielskiego czasowisnu: The illustrated London News, znajduje się artykuł wstępny poświęcony ciekawym, pod napisem: Narody i narodowości. Można niepodzielać w niektórych punktach sposobu widzenia autora, z stronniczego angielskiego stanowiska wychodzącego, nie można przecież odmówić mu trafności i prawdy w wielu innych. Najprzód czyni sobie zapytanie autor, co rozumieć wypada przez narody i narodowości. Odpowiada na to: ściśle biorąc, tylko cztery znajdują się narody w Europie, które mają być polityczny i które są narodami z prawa samorządu, ustalonych granic, dawniej swęj literatury i uznanęj powagi i władzy. Temi narodami są podług niego Anglicy, Francuzi, Hiszpanie i Rosyanie. Między nimi trzymają Hiszpanie pierwszeństwo co do spójności i rodowitości, Francuzi drugie, Anglicy trzecie, a Rosyanie czwarte. Co do Niemców, powiada, że mają wszystkie cechy znamionujące naród prócz jedności rządu, a co do Austryaków, że nie mają nic na usprawiedliwienie miana narodu prócz téjże jedności władzy, a nie zgoda ku usprawiedliwieniu miana narodowości. Przytacza ciekawe a podług niego w chwilowem uniesieniu przez króla pruskiego w r. 1848 wyrzeczone słowa: że nazwa Prus ma zagać wśród nazwy Niemiec, czyli, że on chce być przedstawicielem niemieckiej narodowości. Powiada, że znaczna klasa ludu rozlicznych krajów składających rzeszę niemiecką, pała namiętną żądzą zniesienia Prus, Austrii, Bawaryi, Wyrtembergii, Saksonii i reszty drobniejszych państw niemieckich, aby tym sposobem otworzyć drogę wielkiemu, zjednoczonemu państwu niemieckiemu, przez któreby po raz pierwszy w dziejach objawiła się i narodowość i naród niemiecki. Po Niemcach przychodzi do Włochów, przyznając im język i tradycę jak Niemcom, ale w żadnej epoce ich dziejów nie widzi jedności państwa. Dla tego najpomyślniejszym nawetrazie, obawia się, aby Włochy zamiast stania się polityczną potęgą, nie pozostały raczej formułą jeograficzną; bo zdaje mu się byż niedorzecznem budować sztucznie to, co powinno być dobrowolnym utworem natury i okoliczności. Od Węgrów przechodzi do Polaków. O nich mówi dołownie: „Polacy, którzy mają większe prawo po sobie i świętsze żądania jak wszystkie inne narodowości, które teraz stawają przed trybunałem publicznej opinii, bo byli narodem de jure i de facto, i ani niezapomnieli przeszłych swoich dziejów, ani nadziei w przyszłość nie utracili, Polacy muszą być uważani jako współubiegający się o byt odrębny wśród europejskich zapasów dopiero co rozpoczętych. Użytkownicy najniezawodniej wiele sympaty, jeżeli kiedykolwiek sposobność im posłuży do dopięcia tego celu.“ Wreszcie wspomina Czechy i wszystkie rozrzucone słowiańskie szczepy i chociaż im przyznaje niejakie uprawnienie do odrębności, nie może przecież w obecnym rzeczy stanie uważać ich narodowości jak frazesa retoryczne. Bo powiada, że tak jak Anglia musiała pokonać agitacyę Oconnella, tak i Austria chyba z ostatnim tchem da sobie odebrać Węgry i Czechy. Narodowość zaś niemiecką nazywa czystym marzeniem, a postawienie wielkiego państwa słowiańskiego teorią. Jakkolwiekbyż, wszystkie owe narody, mówi autor, z wyjątkiem samych tylko Niemców, są wdzięczne cesarzowi francuskiemu za to, że; z gruntu poruszył owę martwą kałużę, wstrząsając grzybiały system Europy żywotnością strachu.“ Zamykając rzecz swoją przyznaje nareszcie Anglii, że dopóty Europa nie będzie miała pokoju, póki Austria i Włoch wypędzoną nie zostanie. Ale na tém też podług niego powinien być koniec. Bo między zastawieniem terazniejszych trudności, a odbudowaniem Europy podług fantazyi narodowości, leży przesada. Całą dążnością naszej cywilizacyi, mówi dalej, jest: amalgamować narody i starać się, aby zapomniały różnic języka, religii i pochodzenia; roszczenia zaś narodowości dążą w kierunku wręcz przeciwnym. A przecież nie istnienia odrębnego, ale do tego i taniego rządu i używania rozumnej wolności, pomagają się narody i narodowości powinny, a zaś korzyści będą konieczne musiały być im zapewnione, na jakąkolwiekbyż stronę los wojny się

przechylili. Wtenczas krzyki o narodowość tyle mieć będą znaczenia, ileby go miały krzyki Anglików, Szkotów, Irlandczyków i Wolonów na brytańskich wyspach. Dopóki zaś wolność nie będzie zapewniona, dopóty nie możemy się dziwić, że wymagania narodowości nie przestaną być bronią, za pomocą której wydrzeć ją będą chciały ludy niechętnym rękóm samowładnych monarchów, bądź to królów bądź cesarzy.

Tak się kończy artykuł. Czysto angielskiego i samolubnego zapatrywania się, którym jest nacechowane owo zakończenie, a którego i w Indjach nawet dosłownie zastosować się niegodziło, nikt z nas zapewne nie podziela, a przecież znajduje się w téj konkluzji równie jak w innych częściach artykułu wymowna choć mimowolna nagana różnych drażliwych, ze słusnością i dobrą wiarą tak bardzo się rozmijających wydarzeń sejmowych w Berlinie.

JKW. Książę Rejent raczył w imieniu N. Pana nadać tajemnemu sekretarzowi Kleinowi, w konsulacie jeneralnym w Warszawie, tytuł radcy biurowego.

Berlin, 7 czerwca. Donosiliśmy czytelnikom Dziennika, że niektóre sejmiki powiatowe w prowincjach pomorskiej i saskiej obradowały nad prawnością okólnika ministra spraw wewnętrznych z 16 lutego r. b., przez który rząd wyrzekł uprawnienie żydów do wykonywania praw stanowych, opierając je na ustawach w téj mierze istniejących. Sejmiki te uznały okólnik ministra za uciążliwy ustawom, w rzeczy zaś samęj, za uciążliwy uprzedzeniem jakie w nich dotrwały z czasów odległych, i zaprotestowały przeciw przypuszczeniu żydów do używania praw, jakie im wspólnie z innymi mieszkańcami państwa pruskiego zapewniła konstytucya. Przeciw osobom, które podpisały protestacyę, wystąpiła prokuratora i wytoczyła im skargę w drodze postępowania karnego. O skutku dotychczas nic nie wiadomo. Tymczasem, ażeby odjąć otuchę innym zgromadzeniom stanowym, któreby śladem pomorskich pójsć zamierzały, wydał minister spraw wewnętrznych nowy okólnik z dnia 17 kwietnia r. b. do wszystkich władz administracyjnych, w którym w następujący sposób zakreśla obręb ich działalności: „Według równobrzmiących przepisów zawartych w ordynacyach powiatowych, jakie dla szczególnych prowincyi wydane zostały, celem jest zgromadzeń powiatowych wspierać radcę ziemiańskiego w zarządzie powiatu i uczestniczyć mu w sprawach gminnych. Zarząd ten, wykonywany w obrębie istniejącego ustawodawstwa stanowi wyłącznie przedmiot ich obrad i uchwał. Przekraczają więc prawa swoje, jeżeli ogólne polityczne pytania włączają w obręb swych rozpraw, co większa, jeżeli sobie pozwalają wydawać sąd o prawności urzędowych postanowień rządu krajowego, bądź to w formie uchwał, protestacyi, bądź to przez petycye lub adresy“. Poleca minister w końcu okólnika radcom ziemiańskim, ażeby bez względu na zasady polityczne, jakim hołdują osobiście, występowali stanowczo i z całą energią przeciw podobnego rodzaju odkazywaniom zgromadzeń powiatowych. W przypadku zaniedbania tego polecenia, grozi minister radcom ziemiańskim niezwłoczną karą dyscyplinarną.

GALICYA.

Lwów, 28 maja. Drugie tegoroczne zgromadzenie ogólne członków Towarzystwa gospodarskiego, które jak zwykle w połowie przyszłego miesiąca odbyć się miało, zostało z powodu zaszłych nadzwyczajnych wypadków odwołane. Również odłożoną została do roku przyszłego zapowiadzana wystawa zwierząt domowych i narzędzi rolniczych. Wystawa przemysłowa, która przez tutejszą Izbę handlową w tym samym czasie urządzoną być miała, zapewne także na czas późniejszy odroczonej zostanie. Natomiast komitet Towarzystwa gospodarskiego wzywa listami rozesłanymi do członków Towarzystwa, ażeby nadsyłali do komitetu na piśmie zdania i rezultaty swych doświadczeń w sprawach, najbliżej krajowe gospodarstwo i prawne jego stosunki obchodzących, a to w celu dokładnego spraw takowych zbadania,

i przedstawienia wysokiemu rządowi stosownych prośb i wniosków.

— Pierwsze przedstawienie nowej opery Koryla kompozytorki Dunieckiej, o której już wspominaliśmy poprzednio, ścignęło do tutejszego polskiego teatru dość licznych słuchaczy. W ogóle muzyce nasi przyjęli ten świeży utwór krajowego talentu z wielkimi pochwałami. Libretto wprawdzie téj opery nieco ubogie i na jakiejś francuskiej powiastce osnowane, ale nie kompozytorka w tém winna, bo udawał się on do kilku pisarzy tutejszych z prośbą o narodowe libretto, naprzódno przecież. Znamy widzą w kompozytorkie znakomity talent i wróżą mu piękną przyszłość, jeżeli wytrwale dalsze studia czynić będzie. Zresztą nie można powiedzieć, żeby sposób przedstawiania dzieł lirycznych na naszej scenie, dopomagał do tryumfu kompozytorki. Śpiewaków opery, prócz pani Majeranowskiej, nie mamy. Chóry poszły dość niepomyślnie, chociaż wezwano w pomoc chóry z niemieckiej opery.

— W Kołomyi wybuchnął d. 22 maja w nocy ogień w składach siana i obrócił w perzynę kilkadziesiąt budynków, w ich liczbie 32 domy murowane.

FRANCYA.

Paryż, 4 czerwca. Giełda miała dzisiaj dzień bardzo wesoły; wszystkie papiery poszły znacznie w górę w skutek wiadomości, które z Włoch nadeszły, donosząc o cofaniu się Austryaków i o przejściu przez Tycyn. Nie wiemy jeszcze wszystkich szczegółów, krążą tylko pogłoski o walnej i zaciętej bitwie, to wszakże pewna, że korpus jen. Niel, zająwszy bez występu Nowarę, w kilku miejscach wkroczył do Lombardyi, i że cesarz Napoleon sam z główną siłą przeprowadził się przez Tycyn naprzeciw Buffalory. Austriacy ustąpili na wszystkich punktach, ich główna kwatera jest w Abbiate Grasso, albo podług innych w Rosate i zdaje się, że teraz zamyślają się chwycić pierwotnego planu i zająć z dawną przygotowane linie obronne w Lombardyi, opierając się o ogromne fortece Pavię, Mantuę, Peschiere. Cesarz austriacki ciągle bawi w Weronie przysposabiając dla armii czynnej nadchodzące ciągle z innych krajów cesarstwa posiłki. Modena zajęta została przez brygadę austriacką. — Zrobiła tu nieprzyjemne wrażenie depesza telegraficzna, donosząca o uroczystem nabożeństwie, które się odbyło w Wiedniu, celem ubłagania pomocy boskiej dla wojska austriackiego; celebrował na tém nabożeństwie nuncyusz papieski, chociaż papież oświadczył się ściśle neutralnym w toczącej się wojnie i chociaż go załoga francuska broni od własnych jego poddanych. — To co się dzieje we Włoszech tak zupełnie zajmuje uwagę publiczności, że o wypadkach miejscowych nic prawie nie słychać i nikt się nimi nie trudni. We Francyi po różnych miastach organizują pospiesznie wojska rezerwowe, które wkrótce będą kompletnie wymustrowane i zapatrzone we wszystkie potrzeby. Z równym pospiechem pracują w arsenalach morskich; w Tulonie cztery nowe statki uzbrojono, a budowa innych szybko postępuje. Mnóstwo ochotników wstępuje ciągle do wojska. — Cesarzowa codziennie odbiera trzy telegraficzne depesze od cesarza. — W Lyonie wybijają teraz dwa medale, które przeznaczone są do Piemontu. Jeden z nich, wielkości franka, ma z jednej strony popiersie cesarza Napoleona III z napisem: Napoleone III imperadore dei Francesi, na odwrotnej zaś stronie są słowa wyjęte z proklamacyi cesarskiej: L'Italia deve essere libera sino all'Adriatico, 3 maggio 1859. Drugi medal ma popiersie króla Emanuela z napisem: Vittorio Emanuele III, re italiano, na stronie odwrotnej: Ai difensori della indipendenza italiana, Cavour, Garibaldi, 1859. Oba dwa medale są ze spiżu i pięknej roboty. — Podług listów z Londynu zobowiązał się lord Palmerston posłowi francuskiemu hrab. Persigny, że skoro tylko zostanie ministrem, natychmiast w imieniu rządu wyda oświadczenie, że węgiel kamienny i konie nie są kontrabandą wojenną. — Potwierdza się zupełnie wybór bar. Brennier na posła do Neapolu. — Emil Girardin ogłasza w tych dniach nową broszurę o przyszłym pokoju i równowadze europejskiej w skutek owego pokoju. — W kołach dyplomatycznych ciągle

jeszcze twierdzą, że skoro Francuzi zajmą Medyolan, czego się zresztą dzisiaj tak niezawodnie spodziewano, że wiele listów do oficerów francuskich odeszło już z adresem do tego miasta, natychmiast Anglia i Prusy wystąpią z wnioskami pokoju imieniem całej Europy. Wszakże nikt nie myśli, żeby cesarz Napoleon dał sobie w taki sposób pokój narzucać, przyrzekłszy zwłaszcza Włochom zupełną niepodległość. — Z Rzymu dowiadujemy się, że znany bankier angielski żyd Montefiore, który tam pojechał umyślnie, aby małego Mortary wypuszczenie wyjednać, mimo opieki i starań posła angielskiego nie zdołał otrzymać nie mógł, nawet audyencyi u papieża nie dostał. Odsyłano go od kardynała do kardynała, a wszędzie odwiedziny jego były bezskuteczne. Wszakże podobno kard. Antonelli, oświadczywszy, że co się stało odstąpić się nie może, powiedział, że na przyszłość podobne przypadki wydarzać się nie będą.

ANGLIA.

Londyn, 4 czerwca. Wszystkie prawie dzienniki tutajjsze jednoznacznie donoszą, iż porozumienie liberalne z lordem Russell i z lordem Palmerstonem ostatecznie nastąpiło, gdyż dwaj naczelnicy whigów przyrzekli miejscowi w ministerstwie reprezentantom innych frakcyi liberalnych, mianowicie panu Milner Gibson. — Podług najnowszych wiadomości z Stanów Zjednoczonych, eskadra amerykańska ma się udać na morze Śródziemne. — Lord Malmesbury wysłał do Neapolu z misją szczegółową lorda Elliot, pełnomocnika angielskiego w Kopenhadze. — Hrabia Esterhazy przybył do Londynu z misją specjalną dworci austriackiego. — Podług wiadomości z Meksyku, Anglia i Francja uznają rząd Juareza; generał Walker przybył do Meksyku.

— Dnia 31 maja o 2 godz. po poł. nowy parlament rozpoczął swoje posiedzenia. Jest to z kolei szósty parlament od czasu wstąpienia na tron królowej Wiktorii. Ponieważ przez cały pierwszy tydzień izby zajmować się będą zwyczajami formalnościami, właściwe obrady rozpoczyna się dopiero, jak już donosiliśmy, 7 czerwca. W izbie niższej wybrano na prezesa (speaker) pana Evelyn Denison, który już w przeszłym parlamencie ten urząd sprawował.

— Przy ostatnich wyborach w mieście Limerick w Irlandyi przyszło do starcia pomiędzy mieszkańcami a władzą policyjną, w skutek którego policyjni urzędnicy strzelali i zabili kilkorok ludzi. Niebawem rozporządzono śledztwo sądowe z tego powodu i stawiono urzędników policyjnych przed sąd przysięgłych. Przysięgli uznali dwadzieścia sześciu policyjantów, którzy na rozkaz swego porucznika strzelali do ludu, oraz tegoż porucznika za winnych „zabójstwa“.

WŁOCHY.

Dziennik Opinione donosi, iż w walce Garibaldi z Austrykami pod Como poległ kapitan Cristoforis, czterech poruczników i pięciu żołnierzy; raniono 98. Cristoforis pochodził z Medyolanu, był uczniem szkoły politechnicznej w Paryżu, i posiadał znakomite zdolności wojskowe. — W Parmie opinia publiczna coraz wyraźniej oświadcza się za sprawą narodową; wystósowano adres do króla sardyńskiego opatrzonej podpisami najznakomitszych osób księstwa; księżna-rejentka znajduje się w położeniu dosyć drażliwym. — O bitwie pod Palestro, dnia 31 maja podajemy jeszcze następujące szczegóły: Król zająwszy Palestro (30 maja) powrócił do swojej głównej kwatery w Torriane, gdzie przez całą noc wydawał rozkazy do ataku na Robbio, dokąd się Austriacy byli cofnęli. Rano 31 maja wyruszył z brygadą dywizyi Castelbergo, dywizją Cialdini, dwoma szwadronami szwoleżerów i jedną baterią, w ogóle w 15 tysięcy. W długiej linii postępowały za królem dywizye Renault i Trochu z korpusu marszałka Canroberta. Austriacy dowiedziawszy się przez szpiegów o zamiarze Piemontczyków, postanowili ich uprzeczyć, i opuściwszy Robbio bardzo rano, maszerowali ku Sezyi z prawej strony, aby przeszkodzić połączeniu się Francuzów z wojskiem piemontskim, gdy tymczasem król z lewej strony postępował ku Robbio. Król sądząc z razu, iż ma przed sobą mały tylko oddział nieprzyjacielski, zaczępl Austryaków, poznawszy jednak ich przewagę liczebną cofnął się ku Sezyi. Dopiero za przybyciem zuawów wspólnie z nimi postąpił znów naprzód i po zaciętej walce rozproszył nieprzyjaciela. Straty wojska związkowego były bardzo znaczne; mówią, iż było 1500 poległych i rannych. Pomiędzy jeńcami austriackimi znajduje się 20 oficerów i jeden major; są to po części Włosi. Po bitwie, korpus marszałka Canroberta połączył się z wojskiem króla. Wieczorem związkowi przeszli przez Sezyę. Korpus austriacki, który miał udział w bitwie składał się z dywizyi Lelia i z dywizyi Jellaczycy, brata zmarłego bana, który na widok zuawów miał powiedzieć, że to nie ludzie, lecz tygrysy. — Austriacy w Varese tylko milion kontrybucyi wybrać zdołali;

Garibaldi napadł na nich, kiedy właśnie rabowali miasto, i odparł ich do Bizzagero blisko jeziora Varese. Ochotnicy Chiavenny, Lecco i Valteliny mają zamiar przeciąć drogę w Stelvio prowadzącą z Tyrolu do Włoch. — Z Neapolu donoszą z 31 maja, iż zwłoki króla przeniesione zostały z wielką uroczystością z pałacu do kościoła; pogrzeb odbędzie się nazajutrz.

TURCYA.

Podług wiadomości z Stambułu z 25 maja oczekiwano przybycia Wielkiego księcia Konstantego na 26, i gotowano się na uroczyste jego przyjęcie. — Sultan odbył przegląd 25 tysięcy rezerwy, którą niezwłocznie wysłano do Rumelii. W okolicę Albanii także wysłane będzie wojsko i flota. — Dwa tysiące Serbów z artylerją wymaszerowało na pomoc Czarnogórom. Książę Miłosz twierdzi, że nie nie wie o tej wyprawie; w ogóle usposobienie Serbów wznieca obawę.

Zbrojenie się Turcyi, o którym raz poraz donosiliśmy, lubo dla braku pieniędzy nie odbywa się tak, jakby tego wymagał obszar państwa oraz krytyczne jego położenie, stało się podobno jednak powodem do niespodziewanego politycznego wypadku, jeżeli wierzyć austriackiemu korespondentowi, piszącemu do Oesterreichische Zeitung pod dniem 20 maja. Wzmiankowaliśmy, iż Turcyja usiłuje zgromadzić armię w Rumelii nad Dunajem i wzdłuż gór Bałkańskich; dalej w Albanii, a nareszcie w Azji Mniejszej w Karsie, celem zabezpieczenia granic wschodnich przeciwko Persyi. W skutek więc owego zbrojenia się Turcyi miał wedle korespondenta Oester. Zeitung generał Milikow, zastępca posła rosyjskiego w Stambule wraz z hr. Lallemand, zastępcą posła francuskiego dnia 9 maja postawić Porcie tajne ultimatum tej treści, że Rosya jak i Francya uważać będzie Turcyję za sprzymierzeńca Austrii, jeżeli przed upłynięciem miesiąca rząd turecki nie da urzędowego objaśnienia względem nadzwyczajnego gromadzenia wojsk w Rumelii i Anatolii, oraz wielkich uzbrojeń w Sylistryi, Karsie i w samej stolicy Carogrodzie. Ultimatum owo miano z natarczywością powtórzyć jeszcze raz 19 maja. Dotąd podobno jeszcze Porta nie dała żadnej odpowiedzi. Okoliczność ta jeżeli się zasadza na prawdzie zdaje się być w związku z intrygami Austrii w Stambule, której internuncyusz obecnie rezyduje w tej stolicy. Dla tego też Francya wysłała byłego ambasadora swego Thouvenela do Carogrodu, aby wpływ Austrii zniweczyć i pozyskać Riza-paszę, twórcę dzisiejszego wojska tureckiego, dla siebie. Od czasu wojny krymskiej nie widziano w Stambule takiego krzątania się wojennego. Sultan sam pracuje bez wytchnienia, albo poświęcając się czynnościom dyplomatycznym wraz z Alim, wielkim wezyrem, to znów przebywając na naradach wojennych w Tofana z Riza, ministrem wojny lub Fuatem, ministrem spraw zagranicznych. Mimo przeciwnych intencji postanowiono uznać księcia Kużę gospodarcom na domagania się Rosyi i Francyi. Dotąd jednak oficjalnie tego nie uczyniono. Oprócz posiłków powtórných do Hercegowiny wysłał Sultan flotylę na morze Adryatyckie.

Tymczasem sprawa Turcyi coraz to w gorszym położeniu. Armia multauńsko-wołoska przeszła 20,000 wynosząca zajęła obóz pod Floresti na Wołoszczyźnie. Powstanie w Hercegowinie i Bośni przybiera coraz groźniejsze rozmiary. Wszystkie znaczniejsze miejsca pomiędzy Czarnogórą a linią idącą na Gacko, Bitechia, Klobuk i Trebinie są w rękę powstańców. Wojska tureckie bardzo nieliczne i liche, nigdzie nie stawiają oporu. Okręg Sutoryny zajęty przez Czarnogórców, a mieszkańcy nie posiadają się z radości z tego powodu. Okręg ten granicząc z posiadłościami austriackimi w Dalmacyi zaczyna przenosić powstanie cichaczem i do współplemieńców dalmackich. 10 maja posćinali mieszkańcy Satoryny 100 drągów utrzymujących telegraf austriacki, a nazajutrz zniweczyli drugie tyle. Reklamacye Austrii w tej mierze bezskuteczne. 2000 Serbów poszło wraz z działami powstańcom hercegowińskim na pomoc. Na urzędowe zapytanie w tej mierze Turcyi zasłonił się książę Miłosz najzupełniejszą niewiadomością. Książę gotuje się zwołać skupczynę celem naradzenia się nad pospolitęm ruszeniem, któreby dopiero w stósownej chwili opuściło zagrody i rolę rąk dotąd potrzebną. Książę Michał spieszy z zagranicy do kraju. Opuściwszy Londyn jest już podobno w Berlinie. Niezawodną rzeczą, iż Słowianie tureccy wyglądają tylko stanowczego wypadku na włoskim teatrze wojny. Świetnie stoczona walna bitwa we Włoszech przez sprzymierzonych niechybnie będzie hasłem ogólnego powstania, a to nie tylko Rumunów i Słowian tureckich, ale bardzo prawdopodobnie i Słowian austriackich, skrycie podobno najnieawistniejszych Austrii. Stosunki zresztą wspomnianych ludności zdają się być w tak wysokim stopniu naprężone, że wielu

się obawia, aby nowy, ważniejszy teatr wojny w rychło się nie otworzył.

Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 7 czerwca. Wczoraj dano w teatrze polskim jedną z tych komedyi Fredry, które śmiało obok obcych mazy postawić. „Kłótnia o mur graniczny“ dobrze pojętą i gładko przedstawioną, prawdziwą nam sprawiła przyjemność. Tę oddano ją z tą pewnością, która dobrym komedjom naszym zawsze zjedna powodzenie. Prawdziwie o letchności po paryskiej niedzielnej zmorze Souliego sześciotomowej, z pioniję błotem moralnym, bez iskry poezyi, bez śladu poczucia dramatycznego, której duszna atmosfera ani uczuciom, ani po trzebom naszym nie przypada.

Dziś „S-lachcie Staropolski“, komedia w 4 aktach przez Albiniego, jutro „Szlachectwo Duszy“, w czwartek na wieczny dochód pana Pfeiffer „Mazepa“, przez Juliusza Słowackiego.

— Toczy się obecnie w trzeciej instancyi sprawa ciekawa dotycząca miasta Poznania. Otóż magistrat tutejszy zaskarżył państwo czyli fiskus o niesłuszne, zdaniem jego, ściąganie od niego kosztów za wyczyszczenie kanału położonego za Bernardynami i Szaretkami, który dawniej był odnoga Wary. Sprawa cała odnosi się ostatecznie do przywileju Zygmunta I, który pozwolił wystawić nad rzeczką młyn. Dawniejszymi czasami odnoga Wary nie była uważana za własność miasta, co się okazuje z przywileju nadanego przez wspomnianego króla. Zmieniając teraz pytanie, czy w następnych wiekach przez częściowe wyschnięcie rzeki i pizetworzenie jej na kanał, prawa własności od króla, resp. fiskusa, przeszły do magistratu, czy miasta, lub nie.

— Po raz pierwszy przy sprzedaży wełny w Poznaniu wchodzi w użycie nowa waga. Centnar stariej wagi równa się centnarowi i ni-mal trzem funtom nowiej wagi. Zatem centnar nowiej wagi przy równej cenie blisko o trzy procenta mniej płaci od centnaru stariej wagi.

— Donoszą nam: W okolicy Czerwona wyszli 24 zesłańców małżonkowie Czumańscy z rana na rohowe i pozostawili w domu trzy misie mające dziecko pod dozorem swego 6letniego syna Józefa. O 10 przed południem przybiegł Józef do rodziców na pole i oznajmił im, że jego mały brat umiera. Rodzice udali się natychmiast do domu i wkrótce po ich przybyciu skonało dziecko na ręku matki. Przy rozbiaraniu trupa znaleziono na plecach dziecka 6—7 nożem zadanych ran na kilka cali głębokich, także rzeczy dziecka były zbrzżdzone krwią i nie ulega żadnej wątpliwości, że dziecko w skutek tych ran umarło. Padł podjęrzenie na 6letniego Józefa, które wkrótce w pełność zamieniło, gdy ten wyznał, że zażgał swego małego brata, aby się uwolnić od pielęgnowania go.

— Na Brdzie pod Fordonem jest obecnie wielu robotników zatrudnionych przed dowaniem inne stalki żyta, przybyłych z Kr. Polskiego. Zeszlęj soboty po ukończonej pracy udali się wielu z nich do karczmy w Uszku, celem posilenia się. Chcąc sobie ztamtąd skrócić drogę do domu, wsiedli ośmiu z nich w łódkę, aby się przewieść na drugą stronę Brdy. W połowie rzeki łódka się przewróciła i dwóch zatonoło, innych wyratowali przybyli na pomoc szyprowie.

— Z prowincyi, 31 maja. Obiega tu wierszyk, który czyta kom. Dziennika udzielić nie omyślamy. Tytuł jego: Wyjdź do wód; forma, dyalog pomiędzy mężem a żoną. Brzmienie następujące:

Mąż:
Na rzep kontrakt zrobiłem, przedałem pszenicę,
Żono! do wód jedziemy, ale za granicę;
Dziewięć miesięczne trudy trzeba wniogrodzić,
Wiś jak młó nad Renem i jeździć i chodzić,
Nie tak jak w tej pustyni, kędy my mieszkamy,
Zawsze wiatr od północy, my ciepła nie znamy;
Dla tegoś zawsze chora, ciągle spazmy męczą,
Kurcze na zawołanie, w piersiach klucia dręczą,
Śmiech serdeczny, i innych chorób bez zliczenia,
Które w naszym klimacie nie do uleczenia.

Żona:
Dwa tysiące talarów leży w mojej kasię,
Wybieraj się czym przedęj, nie tracmy na czasie,
Gotowem wyliczył Haze z Procentowa,
Ja się trochę rozerwę, a ty będziesz zdrowa.
Stracimy dużo grosza, lecz cóż tam u biesa:
Tutaj jesteś szlachcianką, tam będziesz Comtessa!
Więc jechać za granicę, wielka jest przyczyna:
Ja Comte, ty Comtessa, córka Comtessina,
Strzelec George, lokaj Lucka, a służąca Mina.

Mąż:
Spytasz się mój sąsiedzie: co dobrego czynię?
Wiozę Niemcom, k'ranuciom bogatą hrabinię!
Bo tutaj między wami bydl szlachcicem dosyć,
Tu nawet nie ma kogo na wieczór zaprosić;
Czy Lilińska, Kinicka, Chcihochka, Mirowska,
Nazwiska bez tytułu, bez pałacu wioska,
Chciecie bym z wami mieszkał i z wami się bawił?
Przepraszam, długom grzeszył, czas bym się poprawił!

Żona:
Odlóżmy do wyjazdu projekta na stronę,
Procenta nie płacone, weksle nie płacone,
Jeśli kiedy cierpiąca, chora twoja żona,
Dla tego, że mąż hula i gra faraona,
Ze przegrywa pieniądze, w domu niedostatek,
Trwoni wszystko, co ojciec zostawił dla dziatka.
Popraw się! czas już wielki, poprawić się trzeba:
Chceszże na starość zebrać o kawałek chleba?
Swoją niewiele pomożę, a odepchnię cudzy;
Chcesz smutną starość okieńczyć, jak już kończą drudzy!

Wiadomości literackie.

Niedawno wyszło w Poznaniu dzieło, które przecie w handlu księgarskim w Warszawie znajduje się, pod tytułem: Lesława Łukaszczyca Rys dziejów piśmiennictwa polskiego, wydanie większe, uzupełnione i prowadzone do r. 1859. Poznań, nakładem i czelkami N. Kamińskiego i spółki. 1859, in 8vo, str. 400. Od dwudziestu kilku lat, to jest od roku 1836, kiedy pierwsze wydanie ukazało się w Krakowie, była to drobna książeczka co do rozmiaru, a zupełnie licha co do wykonania, a jednak zyskała tytuł kontynuatorów i tyle edycyi, jak żadna inna w literaturze polskiej. Co jest powodem szczęścia i powodzenia, zaiste trudno się domyślić; to pewna, iż prawie co rok wychodzi inne jej wydanie, w Warszawie, w Krakowie, w Poznaniu, przerabiane, dopelniane i tak rozszerzane, że prawie nie już nie zostało z pierwszej pracy Łukaszczyca. Ostatnia też edycja, o której mówimy, jest także nieskończenie lepsza od poprzednich. Dodani autorzy polscy po łacinie piszący, których Łukaszczyca z

całkiem opuścił. Oddział literatury kaznodziejskiej z tak wielką troskliwością i erudycją jest obrabiany, że domyślać można, że wydawca jest niezawodnie księdzem. Są tu wiadomości w każdym okresie o mapach polskich, których przedmiotem nie było. Sprostowano wiele fałszywych sądów i na swych właściwych miejscach przywrócić autorowi, którzy byli uszczerbieni z powodu stronnictwa lub niewiadomości. Słowem, wydanie tak zostało przerobione, iż teraz jest książką wcale dobrą i wielce dla nauki literatury polskiej przydatną. Wprawdzie są w niej jeszcze niedostatki, ale i te już o wiele mniejsze, można zatem spodziewać się, że w następnych wydaniach łatwością będą usunięte. O niektórych bowiem autorach cytowano wiele, gdy o innych za mało jest powiedziano, i tak np. księdkę Siarczyńskim, jakkolwiek pisarzu zasłużonym, nasz wydawca aż na siedmiu stronicach się rozpisuje, gdy o Mieczewiczu zaledwie jest 15 wierszy. Co do sądu o rodzaju wartości pism wliczanych, bardzo rzadko wydawca daje własne zdanie; najczęściej zaś dosłownie wypisuje z dzieł innych, bez żadnego ocenienia nie stawia, zwłaszcza tam, gdzieby było to najpotrzebniejsze. To samo przy liografiach; w jejonych są daty do drobizgowości posunięte, w innych zupełnie ich brakują, a przecież są one znane każdemu, co się piśmiennictwem polskim zajmuje. Niektórzy autorowie, i to niejednoludni, zbywani samą prostą wzmianką, inni, nawet najcenniejsi, bez żadnego powodu, zupełnie są opuszczeni. Niesłusznie także autor pominał pisma periodyczne, dziś zwłaszcza, gdy one mają wpływ na piśmiennictwo wywierają, nie godzi się ich pomijać. (Gaz. W.)

— W liografii „Czasu“ wyszedł temi dniami zbiór rycin przedstawiających ostatnią wystawę starożytności, która zeszlęjsieniu i na początku jeszcze tego roku tak gorąco zajmowała powszechną uwagę, iż dla jej zwiedzenia z najdalszych stron przyciągnęło mnóstwo przyjeżdżających do Krakowa, a nawet obcy podziwieniem się jej przyglądali i po pismach zagranicznych dawali z nią sprawę. Pomysł więc przedstawienia tej wystawy w rycinach, powinien odpowiedzieć powszechnemu ży-

czeniu zachowania po niej pamiętki. Album fotograficzne pana Bayera i Wzory sztuki średniowiecznej hr. Przezdzieckiego, są to wydania wspaniałe i kosztowne; to co one w szczegółach przedstawiają z tej wystawy, zbiór rycin obecnie wydany w liografii „Czasu“ wyobraża w ogóle. Zbiór ten bowiem mieści w sobie pięć rycin wielko-arkuszowych, z których każda jest wiernym oddaniem jednej ze sal wystawy, w takim układzie i rozłożeniu przedmiotów, jak one umieszczone były w pałacu książąt Lubomirskich. I tak, pierwsza rycina wyobraża sien-pałacową, w której rozpięty był namiot zdobyty pod Wiedniem na Turkach; druga rycina wyobraża pierwszą salę mieszczącą w sobie zabytki przedchrześcijańskie; trzecia salę wieków średnich; czwarta salę ze zbiorami przeworskimi książąt Lubomirskich; piąta salę rycerską, czyli zbiory kurniekie hr. Działyńskiego. Okładka tego wydania uważana być może również za rycinę szóstą wystawy. Przystępna cena tego zbioru rycin, bo tylko 4 zł. austr. (16 złp.) wynosząca, dozwoli nabyć go każdemu, kto chce zachować sobie wspomnienie tej wystawy w tak stosownej pamiętce. Jest to zresztą jedynie wydanie obejmujące w sobie całą wystawę w takim rozkładzie, w jakim się ona mieściła na salach, a przeto nie może być bez wartości i dla tych, którzy posiadają bądź niektóre ważniejsze z tej wystawy szczegóły, przedstawione w wydaniach hr. Przezdzieckiego lub p. Bayera.

— Biblioteki Polskiej wydawanej przez Kazimierza Turowskiego, a wylaczanej w drukarni Czasu, wyszło w tych dniach pięć zeszytów, a mianowicie 6, 7, 8, 9 i 10 serji na rok 1859, czyli 186, 187, 188, 189 i 190 zeszyty od początku wydawania Biblioteki. W zeszytach 6 i 7 rozpoczęty jest przedruk „Historji narodu polskiego przez ks. Adama Naruszewicza“. Jest to więc 1 i 2 zeszyty tego ważnego dzieła, które znanym być winno każdemu Polakowi, a które Biblioteka przystępniejszemu czyni. Zeszyty 8, 9 i 10 zawierają dalszy ciąg „Herbów rycerstwa polskiego“, spisanych przez Bartosza i apokryfego. Większą połowę tego dzieła, ważnego także pod względem historycznym, wydała Biblioteka w se-

ryi zeszlórocznej, a niniejsze trzy zeszyty stanowią 18, 19 i 20 „Herbów“.

Telegramy ostatnie.

Paryż, 6 czerwca. Przybito na giełdzie: Cesarz pisze do cesarzowej z głównej kwatery, 6 z rana: Medyolan powstał. Austriacy opuścili miasto i warownią, zostawiwszy w przestraczu działa i kasę wojenną. Mamy jeńców co niemiara, i zabraliśmy 12,000 karabinów. (Br. Z.)

— 7 czerwca. Wczorajsza Patrie donosi, że pod Magentą padli jenerałowie Espinasse i Clerc. Podług Pays cesarz już tylko 4 kilometry (około 1/2 mili) od Medyolanu był oddalonym. (P. Z.)

London, 7 czerwca. W mitngu partyi liberalnej wczoraj odbył się 274 osoby brały udział. Sprawozdawców gazet wykluczono. Naczelnicy partyi postanowili jutro wnieść votum nieufności przeciw rządowi, jako dodatek do adresu. Lordowie Palmerston i Russell przyrzekli s oddziałanie, gdyby do utworzenia nowego gabinetu, odciepi liberalnych, przyszło miało. (P. Z.)

Bern, 6 czerwca. Donoszą, że wczoraj ku wieczorowi Austriacy opuścili Medyolan, zagwoździli armaty w warowni, i ogłosili groźne proklamacye do mieszkańców. O godzinie 5 z wieczora na katedrze powiewała chorągiew trójbarwna. — Podług późniejszej depezy prywatnej dziś z rana o godzinia 11 1/2 sprzymierzeńcy weszli do Medyolana. (Pr. Z.)

Przybyli do Poznania 7 czerwca.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Wł. dobr Zychliński z Budzyna, Stoss z Malcewa, kupcy Lande, Bartel, Woltmann i Loewenthal z Berlina, kapitalista Davison z Nowogrodka, wł. dobr Pagowski z Kurnatowic, part. Pagowski z Bydgoszczy, ekonom Pagowski z Urpatowa, rządca Heissner z Grabowa.

DEHMIGA HOTEL FRANCUSKI: Wł. dobr Zychliński z Jerzyc, Szenic z Korzkwy, Delhaes z Świączyna, Szoldrski z Osieka, Forrester z Lubina, de Rège z Dusznik, Waligórski z Rostworowa, fabr. Geisler z Zgorzelec, Skerl z Świebodzina, Moerlitz z Budziszyna, Balke z Jor anu, Schwamke z Paradyża, ekon. Krueger z Witosławia, obyw. Klug z Mrowina.

HOTEL DU NORD: Wł. dobr hr. Zubiński i Moraczewski z Jurkowa, Jarochoński z W. Sokolnik, Moszczeński z Wiatrowa, Mittelstedt z Kurowa, de Roge z Dusznik, Waligórski z Rostworowa, fabr. Geisler z Zgorzelec, Skerl z Świebodzina, Moerlitz z Budziszyna, Balke z Jor anu, Schwamke z Paradyża, ekon. Krueger z Witosławia, obyw. Klug z Mrowina.

HOTEL CZARNYM ORŁEM: Wł. dobr Kariski z Marcinkowa góra, Hulewicz z Młodziejewic, Hulewicz z Kościanek, Swinarski z Golaszyna, Wągrowiecki z Szczytnik, Chrzanowski z Chwałkowiec, Nehring z Sokolnik, pani Wychlińska z Unia, adm. Geissmann z Jaretkowa, Waliszewski z Chociczy, dzierz. Jackowski z Paleczyna, zarz. Modaliński z Brzeźnicy, kup. Braune z Berlina.

BAZAR: Wł. dobr Rogaliński z Cerekwicy, Lakomicki z Machcina, Mierzyński z Witolwie, Potworowski z Karmina, Matecki z Bożejewic, Otoccki z Gogolewa, Szoldzński z Siernik, Karśnicki z Mchów, Paszkowski z Podola, Gutowski z Odroważa, Jaraczewski z Iaworowa, Bronikowski z Witkowa, Radoński z Ninina, Karśnicki z Mchów, pani Radońska z Daleszyna, pani Krzyżanowska z Dziecimiarek, zarz. Pocholski z Ostrowic, dyr. Osiecki z Osieczna, obyw. Herrmann z Warszawy, dzierz. Trampezyński z Morownicy, prob. Gielich z Smigła, sędz. Potworowski z Wrześni.

MYLIUSA HOTEL DREZDENSKI: Wł. dobr Bethę z Namerni, Saenger z Polajewa, Martini z Delowa, Milkowski z Rusocin, Milkowski z Popowa, Schneider z Proczyna, Kęszycy z Bloiszewa, Sander z Charcic, Richthofen z Ostrowiec, rad. Dollebrer z Gniezna, ek. Schiele z Nowogomiasta, wł. dobr bar. Graeve z Borku, Boldt z Nowogomiasta, dzierz. Boldt z Głozewa i Lemm z Bolewic, rząd. Gaenge z Kobylin, kup. Spengler z Kamienicy, Cohn z Rawicza, Hartmann, Kraft, Markwald i Jacoby z Berlina.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Wł. dobr Urbanowski z Kurzyna i Urbanowski z Laszkowic, Kennemann z Klenki, Sydow z Karniszewa i Walz z Góry, kup. Wolny, Bartz i Ende z Rerlina, Kalmus i Henschel z Wrocławia, Wagener i Guelpen z Akwisgranu, Michels, Buchel i Bauendahl z Kolonii, fabr. Schultz z Jutrosina, pastor Oelfe z Wschowy i księz. Mittler z Berlina.

HOTEL BERLINSKI: Wł. dobr Rapmund z Zerkowa, Kierski z Polajewic, Josephy z Nowego Folwarku, Heickeroth z Zabikowa, Heickeroth z Pławic, Meissner z Bogdanowa, Kurowski z Strzelna, kap. Meissner z Szamotuł, rząd. Zielsdorf z Gościewa i bracia Peschke z Osowa, ek. Wieczorek z Kaźmiej-

za, nadinsp. Dorherr i nadleśn. Berger z Wyszyń, kom. Hoffmann z Obrzycka, kup. Schoeps z Kobylina, piek. Wackermann z Rogozina, rząd. Kramer z Góry.

HOTEL PARYSKI: Wł. dobr hr. Mieczyski z Rudnik, Kosmowski z Ruszkowa, Cegielski z Wódek, Rychłowski z Węgorzowa, Twardowski z Kempy, Sypniewski z Pietrowa, bracia Kowalscy z Wysocka i Sosniński z Koszowa, kup. Neustadt z Borku, ekon. Wandel z Wrocławia, dzierz. Stanowski z Kijewa i Metzke z Nijanowic.

HOTEL WIEDENSKI: Dzierz. Dehmel z Młodaska, fabr. Zeller, Schief sen. i jun, Driemmel sen i jun. z Gubna.

HOTEL EICHBORN: Kup. Glass i Bruehl z Kościana, Cohn i Wolfsohn z Lwówka, Levy sen. i jun. i Berlner z Międzybuzia, Finne sen. i jun. z Zielonogóry, Laemmel, Leywsohn i Laskowicz z Pleszewa, Arch z Obornik, Hirschberg z Ciszewa, Joseph z Wrocław, Berstein z Zbąszczya, Schwalbe, Fraustaedter i pani Planter z Janowca.

EICHENER BORN: Kupczyk Epstein z Warszawy, zlot. Gefylhaus z Rybicki, kup. Rosentberg z Ostrowa, Kayser z Miłosławia i Goertel z Skoków

HOTEL POD KRONA: Kup. Abraham z Zielonogóry, Lewin z Krzywina, Lewin z Wolszyna, Baer z Sempolna, Salmonski z Leszna, Silberstein z Mosiny i Saloschia z Czempolina.

BUDWIGA HOTEL: Kup. Krayn z Pobiezdziak, Lewin z Dolaska, Graupe, Hirsch, Levy i Loewe z Rogozna, kaim z Zielonogóry, Sold z Krotoszyna, Hirschberg z Mielzyna, Bernstein z Kosciana, mularz Swittay z Trzemeszna.

POD TRZEMA LILIAMI: Wł. dobr Rosdeutscher z Międzyrzecza, Węsierski z Myszk, Dutkiewicz z Kamieńca, garb. Dargel z Gniezna, kup. Wiener, Cronheim, Cohn i Fabian z Wschowy, Szamotulski i Gutheil z Pniew, Gross z Międzyrzecza.

POD ZŁOTYM ORŁEM: Kupcy Kaplan z Srody, Adam, Kuchler, Worrmann, Neustadt i Fabisch z Borku, Nowitsch z Gośiny, Lewin z Kurnika, Iochmetsch z Miłosławia, Kochheim, Baruch i Unger z Srody, zegarm. Siede z Swarzędza, farb. Kaltwasser z Gniezna, handl. Kantorowicz i lafic z Wrześni, szyper Klenke z Sremu, gospodarz lausch Czmońskich oledrów, i szoltyś Nowak z Pławic

POD ZŁOTYM JELENIEM: Wł. dobr Zerbst z Olszaku, eksp. Wodkiewicz z Pleszewa, ob. Bronzel z Góry, siodd. Krzywdziński z Gniezna, kup. Levinsohn z Pobiezdziak, ekon. Kowalski z Niepruszcza, Nopierski z Ostrowitego, Sosniński z Nowejwsi, kupczyk Mentycy z Gembic.

HOTEL POD LABĘDZIEM: Łowczy Miszewski i pani Dreiling z Gdańska, kup. Nathan i Rosenbaum z Wągrowca.

HOTEL KRUGA: Oberz. Schuentzel z Kargowy, malarz Dittmer z Rakoniewic, handl. Weber z Zimmjwody, kołodz. Galle z Szamotuł, farb. Seimert, fab. Maelzer i dysp. Engelmann z Wschowy, wł. dobr Olszyński z Murownicy, dzierz. Niklass z Kleszczewa, handl. Weber z Głogowa.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: Wł. dobr Rehrich i Dombke z Miedzina, w rynku ner. 70.

Na walne zebranie Towarzystwa pomocy naukowej powiatu wągrowieckiego, odbyć się mające **dnia 16 czerwca r. b.** o godzinie 11 przed południem w rezydencji W.ks. proboszcza Gantkowskiego w Wągrowcu, zaprasza Współobywateli i Szanowne Duchowieństwo

[745] Komitet powiatowy.

Co tylko wyszła u **[749] Edw. Bote i G. Bock**

król. nadwornego handlu muzykalnów: Ouverture pour le Piano à deux mains, de l'opera Le Pardon de Ploermel, komponowana przez G. Meyerbeera.

Oraz różne kawalki z opery tej wyjęte i na fortepian zastosowane przez Coarada, Cramera, Rosellen, Straussa itd.

Prenumerata na muzykalia dla miejscowych i zamiejscowych pod najkorzystniejszymi warunkami. Poznań, ulica Wilhelmska 21.

Fotografie **Adama Mickiewicza i Aleksandra Humboldta** poleca **E. Morgenstern**

[752] Poznań, plac Wilhelmski Nr. 4.

Szanownego rektora M. Lewińskiego w jego interesie proszę, by się zgłosił u mnie co rychlej. **[740] W. Kantorski.**

Sól morską zaleca **Herrmann Moegelin**, Wrocławska ul. a Nr. 9, przy rogu ulicy Golebiój. **[754]**

Rejestra gospodarze, jako i inne rozmaite książki rachunkowe liniowane i bez linii poleca w największym wyborze, skład materyałów piśmiennych **G. W. Kohlschütter** Rynek 58. **[742]**

Skład mój towarów srebrnych i złotych znajduje się obecnie przy ulicy Wilhelmskiej Nr. 8, naprzeciwko Myliusa hotelu Drezdeńskiego. **[747]**

Rudolf Baumann.

Skład zabezpieczony jest od każdego wpływu w herbacie szkodliwych. **[746]**

S KLAD prawdziwej **HERBATY CHIŃSKIEJ** w wszelkich gatunkach. Tak w wielkiej jak w małej sprzedaje się ilości u **F. DMOCHOWSKIEGO** w Poznaniu **Ulica Wilhelmska 8** na przeciwko Hotelu **MYLIUSA**

Fabryka moja kwiatów i handel towarów galanteryi i bizuteryi w Bazarze, istnieje jak dawniej.

W księgarni J. K. Zupańskiego jest do nabycia: **Mowa księdza Prusinowskiego** na nabożeństwie za duszę Zygmunta Krasieńskiego w Poznaniu w kolegiacie s. Maryi Magdaleny dnia 30 marca 1859 miana. Wydanie drugie. **[693]**

Obwieszczenie.

Wedle programu dziennego odbędą się tycgoroczne wyścigi konne na tutejszym torze: w piątek dnia 1 lipca przed południem o godzinie 10 a z południa od godziny 5, i w sobotę dnia 2 lipca od 5 godziny z południa.

Wystawa zwierząt w tym roku nie odbędzie się.

Akcyje, bilety na trybunę i programy sprzedawane będą dnia 30 czerwca, 1 i 2 lipca w mieszkaniu podskarbięgo p. Dr. Cegielskiego przy Nowej ulicy Nr. 5, jako też przy trybunie samęj.

Miejsca do postawienia namiotów restauracyjnych podczas wyścigów wyznaczono zos aną na placu dnia 22 czerwca po południu o godzinie 4 i zgłaszającym się restauratorom, zaopatrzonym w zezwolenia władzy policyjnej, przekazać się za natychmiastowem zaplaceniem ceny umówionej.

Poznań, dnia 4 czerwca 1859. Dyrekcya Towarzystwa ku ulepszeniu hodowania koni itd. w W.

Ks. Poznański. **Kuhlwein** Cegielski Sekretarz jeneralny. Podskarbi.

Gotowe grobowce z marmuru i piaskowca w najrozmaitszych formach i cenie polecam w mój pracowni na Fryderykowskiej ulicy Nr. 23 (Zychlińskiego posiadłość) do łaskawego przejrzenia i wyboru. **Sametzki** snyderz i mistrz kamieniarz. **[753]**

Wypowiedzenie
wylosowanych do spłacenia gotowizną 3 1/2 % listów zastawnych Wiel. X. Poznańskiego.

Przy odbytem w dniu dzisiejszym losowaniu 3 1/2 % listów zastawnych do funduszu umorzenia potrzebnych, zostały następujące numery wyciągnięte:

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
-----------------	--------	---------

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
-----------------	--------	---------

A. na 1000 Tal.

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
7	575 Bzowo	Czarnków
13	581 dito	dito
9	157 Brzostownia	Śrem
23	3716 Bendlewo	Poznań
5	4442 Baborowo	Oborniki
5	4229 Bieganin	Pleszew
12	6446 Czerminiek	dito
10	80 Czerwonawieś	Kościan
6	4738 Chyby	Poznań
16	753 Chrzan	Września
9	1421 Czarnysad	Krotoszyn
9	5971 Chudzice	Środa
1	2652 Czekanów	Odolanów
62	6144 Chocieszewice	Krobia
73	6155 dito	dito
6	1535 Domasław mały	Wągrowiec
9	4486 Dziadkowo	Gniezno
22	179 Dąbrowa	Babimost
10	2810 Daleszyn	Śrem
10	5115 Gądko	dito
6	6239 Gorzycki	Kościan
9	4756 Gronówko	dito
9	196 Graboszewo kościelne	Września
6	4932 Grochowiska pańskie	Mogilno
5	5937 Gąsawy	Szamotuły
5	964 Gaj	dito
16	1378 Grablewo	Buk
13	1044 Jaraczewo	Śrem
1	3482 Jaroszewo	Wągrowiec
7	2327 Karniszewo	Gniezno
5	4041 Kokorzyn	Kościan
5	6040 Kurcewo	Pleszew
12	5813 Kaważe	Krobia
5	1453 Kossowo	dito
23	1400 Łęka wielka	dito
12	2693 Lussowo	Poznań
1	4017 Lissówko	dito
8	4314 Lipnica	Szamotuły
3	2381 Lubrze	Środa
4	497 Lubosz	Międzychód
62	3954 Ludomy	Oborniki
9	6265 Mórka	Śrem
37	3194 Malpino	dito
5	331 Mitośław	Września
1	3458 Marcinkowo górne	Mogilno
3	231 Nowe Ogrody	Wschowa
6	234 dito	dito
10	5421 Owieńska	Poznań
8	4922 Obiezierze	Oborniki
9	6327 Przysieka niemiecka	Kościan
10	5366 Piotrkowice	dito
9	4102 Popowo tomkowe	Gniezno
4	5077 Przylepki	Śrem
21	4255 Pawłowice	Wschowa
32	4266 dito	dito
10	1766 Rydzyna	dito
7	5638 Rakoniewice	Babimost
4	4918 Rogowo	Mogilno
5	5621 Rusocin	Śrem
1	3276 Ruchocino	Gniezno
9	5575 Skierszewo	dito
7	4172 Szczepankowo	Szamotuły
4	54 Siemianice	Ostrzeszów
14	2926 Śmielowo	Września
4	4140 Siekowo	Kościan
10	3631 Ślaskowo	Krobia
1	2150 Ślawoszewo	Pleszew
22	6019 Tursko	dito
31	6028 dito	dito
4	2789 Trzebaw	Poznań
6	1633 Targowa góra	Środa
5	4614 Uszarzewo	dito
6	4179 Wilkowo et Siekółko	Kościan
13	4186 dito	dito
9	249 Wilkowo niemieck.	Wschowa
16	256 dito	dito
23	263 dito	dito
28	268 dito	dito
27	3994 Wojnowice	Buk
39	4006 dito	dito

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
-----------------	--------	---------

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
47	451 Bednary	Środa
56	5393 Baranowo A. B.	Ostrzeszów
13	1193 Bobrowniki A.	dito
32	478 Bzowo	Czarnków
15	3501 Bogwidze et Kotarby	Pleszew
31	3037 Chocicza	dito
40	3046 dito	dito
80	641 Chrzan	Września
88	649 dito	dito
108	6029 Chocieszewice	Krobia
117	6338 dito	dito
126	6047 dito	dito
21	5978 Czestram vel Golejewko	dito
28	5140 Czacz	Kościan
39	84 Czerwonawieś	dito
73	4898 Czerniejewo	Gniezno
18	2592 Czeszewo	Wągrowiec
24	2598 dito	dito
12	22 Dąbrowa	dito
17	5655 Dziewierzewo	dito
26	2434 Działyń	Gniezno
22	4430 Dziadkowo	dito
21	1702 Drobnin	Wschowa
29	1060 Drzeczkowo	dito
30	158 Dąbrowa	Babimost
36	164 dito	dito
26	6141 Gorzycki	Kościan
17	4739 Gryżyna	dito
22	4744 dito	dito
17	994 Gącz	Wągrowiec
22	999 dito	dito
17	2289 Gembice	Czarnków
4	912 Gałązki wielkie I.	Pleszew
21	5610 Gąrzewo	Oborniki
27	814 Gaj	Szamotuły
52	4644 Gostyń II.	Krobia
16	1804 Godurówo	dito
3	611 Kókoszki	dito
13	2743 Koldrąb	Wągrowiec
8	4393 Korzkwy	Pleszew
30	3212 Kuklinowo	Krotoszyn
7	1625 Koronowo	Wschowa
3	1929 Lubonia	dito
3	1765 Lechlin	Wągrowiec
22	1982 Łubczyzna	Ostrzeszów
60	327 Łęka wielka	Krobia
70	337 dito	dito
2	2470 Lipówka	Śrem
11	4138 Libiatówko	dito
35	6.06 Mchy	dito
30	3079 Murzynowo kościelne	Środa
19	1067 Mączniki	dito
106	5474 Mielżyn	Gniezno
16	6290 Magnuszewice	Pleszew
20	6294 dito	dito
7	2260 Orpizewek	dito
57	5337 Owieńska	Poznań
35	4704 Piotrowo	dito
17	5273 Piotrkowice	Kościan
6	1360 Popowo Ignacewo	Gniezno
27	780 Pudliszki	Krobia
46	4342 Poniec	dito
21	431 Prusim	Międzychód
21	5014 Przylepki	Śrem
46	4178 Pawłowice	Wschowa
78	4210 dito	dito
177	1555 Rydzyna	dito
10	5266 Radlin	Pleszew
9	4028 Rzęgnowo	Gniezno
5	9 Strychowo	dito
9	2079 Sławno	dito
8	5222 Starkowiec	Krotoszyn
7	1239 Starogród	dito
13	3370 Skórki I. i II.	Wągrowiec
11	2277 Siekierki	Środa
8	15 Słowikowo i Gałczyn	Mogilno
12	4102 Skrzyпно I. II. et Wola duchowna	Pleszew
13	746 Taczanowo	dito
8	401 Tarnowo	Kościan
9	1867 Wszemborz	Września
66	3907 Wojnowice	Buk
11	244 Wrotkowo	Krotoszyn
11	3592 Wituchowo	Międzychód
15	543 Węgorzewo	Gniezno
12	1437 Wargowo	Oborniki
21	5507 Zielatkowo	dito
19	1157 Zakrzewo	Pleszew
12	2907 Zdychowice	Środa

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
-----------------	--------	---------

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
14	99 Ziemińce	Kościan
11	4832 Żakowo	Wschowa
42	1937 Bożejewie	Szubin
2	4205 Chotowo	Odolanów
30	5631 Chudzice	Środa
32	2503 Czeszewo	Wągrowiec
37	2508 dito	dito
134	4817 Czerniejewo	Gniezno
26	516 Chwałkowo	dito
46	2325 Działyń	dito
31	3504 Droszew	Pleszew
35	1448 Drzewce i Czar-kowo	Krobia
48	191 Dąbrowa	Babimost
51	194 dito	dito
57	200 dito	dito
97	3824 Dakowy mokre	Buk
47	721 Gaj	Szamotuły
34	3060 Garzyn	Wschowa
28	4320 Górka	Oborniki
47	2429 Gościejewo	Krotoszyn
25	2265 Gwiazdowo	Środa
17	1671 Jarosławiec	dito
28	3652 Iwno	dito
28	2484 Jaworowo	Gniezno
66	756 Jaraczewo	Śrem
26	5689 Kurcewo	Pleszew
60	3685 Kotlin	dito
20	84 Kotowiecko	dito
17	635 Kowalewo	dito
29	3281 Kocziszewo	Międzyrzecz
13	4433 Karczewo	Gniezno
18	5871 Kleparz I.	dito
29	178 Kobylniki	Kościan
41	4662 Kobylepole	Poznań
11	5876 Kaczkowo małe	Wągrowiec
9	1605 Łosiniec	dito
37	1818 Lubczyzna	Ostrzeszów
20	3330 Marcinkowo górne	Mogilno
53	3026 Murzynowo kościelne	Środa
56	3029 dito	dito
25	2091 Mszyczyn	Śrem
21	6 Modliszewko	Gniezno
112	5295 Mielżyn	dito
35	4878 Mielno	dito
51	295 Mitośław	Września
53	4736 Nieczajna	Oborniki
19	3536 Niepruszewo	Buk
12	1748 Osiek	Odolanów
31	5832 dito	Krobia
14	149 Pijanowice	dito
36	4669 Przybysław	Września
105	4173 Pawłowice	Wschowa
198	1284 Bydzyna	dito
204	1290 dito	dito
267	1353 dito	dito
20	4503 Raszewy	Września
14	5611 Skąpe	dito
74	2687 Śmielowo	dito
23	5288 Skierszewo	Gniezno
35	6025 Szymanowo	Śrem
30	4059 Siekowo	Kościan
21	4083 Szczepankowo	Szamotuły
15	38 Stołęzyn	Wągrowiec
15	2402 Strzegowo	Odolanów
18	605 Unia	Września
27	4506 Uszarzewo	Środa
31	3553 Wydzierzewice	dito
55	2897 Xiąż	Śrem
35	2202 Zadory	Kościan
36	144 Ziemińce	dito
30	271 Zalesie	Krobia
37	278 dito	dito
20	5115 Belencin	Wschowa
41	5748 Erzezie I. i II.	Pleszew
36	3556 Babin	Środa
60	4572 Borowo	Kościan
81	120 Czerwonawieś	dito
190	5777 Chocieszewice	Krobia
200	5777 dito	dito
34	1954 Chojno II.	dito
19	3631 Chartowo	Poznań
21	3633 dito	dito
193	5043 Czerniejewo	Gniezno
45	2918 Daleszyn	Śrem
77	261 Dąbrowa	Babimost
44	920 Drzeczkowo	Wschowa
35	2975 Gola	Krobia
46	1858 Godurówo	dito
60	2774 Gościejewo	Krotoszyn

C. na 200 Tal.

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
-----------------	--------	---------

Nr. list. zast.	Dobra.	Powiat.
40	3872 Grabowo	Września
54	754 Gaj	Szamotuły
47	1818 Gulczewo	Gniezno
50	2848 Jaworowo	dito
41	5219 Jasienie	Kościan
40	72 Kotowiecko	Pleszew
20	1300 Kuczkowo et Chrzanowo	dito
50	4894 Kobylepole	Poznań
41	2219 Karniszewo	Gniezno
47	1288 Kasinowo	Szamotuły
37	1161 Kossowo	Krobia
74	3606 Kuklinowo	Krotoszyn
120	5205 Kromolice	dito
23	5255 Lutynia	dito
15	1807 Łosiniec	Wągrowiec
72	558 Lubasz	Czarnków
27	3422 Malpino	Śrem
45	5071 Mielno	Gniezno
58	3038 Mielżyn	dito
23	5959 Nietrzezanowo	Środa
94	5298 Owieńska	Poznań
46	3908 Obra	Krotoszyn
47	4049 Ocieszyn	Oborniki
24	1989 Osiek	Odolanów
43	4548 Ostrobrudki	Krobia
19	178 Pijanowice	dito
64	730 Pudliszki	dito
32	3160 Piersko	Szamotuły
20	5640 Potrzeonowo	Oborniki
19	2696 Piotrkowice	Wągrowiec
36	3514 Popowo polskie	dito
41	3519 dito	dito
10	1108 Paryż	dito
34	2631 Runowo	dito
40	2637 dito	dito
19	873 Ruszaków	dito
18	2350 Rokitnica	Poznań
60	4993 Rogowo	Mogilno
349	1496 Rydzyna	Wschowa
351	1498 dito	dito
354	1501 dito	dito
356	1503 dito	dito
358	1505 dito	dito
364	1511 dito	dito
41	2435 Rusiborz	Środa
30	2459 Siekierki	dito
17	5929 Sulencin	dito
15	5670 Skąpe	Września
113	3089 Śmielowo	dito
118	3094 dito	dito
123	3099 dito	dito
133	3109 dito	dito
29	388 Siedmiogorowo	Krotoszyn
22	2560 Świączyn	Śrem
30	5393 Skierszewo	Gniezno
23	5824 Sarbia	Szamotuły
81	1676 Turew	Kościan
110	3199 Ujazd i Łęka mała	dito
28	649 Unia	Września
110	302 Wilkowo niemieck.	Wschowa
69	5083 Wijewo	dito
74	5132 Wroniawy	Babimost
48	3503 Wiatrowo	Wągrowiec
12	2784 Węgierskie	Środa
75	3305 Xiąż	Śrem
16	2167 Zakrzewo	Gniezno
27	713 Brzostownia	Śrem
210	4695 Czerniejewo	Gniezno
219	4704 dito	dito
67	1096 Chwałkowo	dito
157	1163 Chrzan	Września
83	4809 Czacz	Kościan
107	641 Czerwonawieś	dito
99	3591 Chorynia	dito
70	3009 Czeszewo	Wągrowiec
35	1655 Domasław mały	dito
39	1659 dito	dito
24	624 Długie	Wschowa
66	3044 Daleszyn	Śrem
84	716 Dąbrowa	Babimost
31	4514 Gościeszyn	dito
70	2146 Gulczewo	Gniezno
79	3127 Grzybówo Chrzanowice	dito
84	2932 Gościejewo	Krotoszyn
48	5193 Gąsawy	Szamotuły
51	5227 Głębokie	Środa
35	2200 Jarosławiec	dito
60	4575 Kobylepole	Poznań
34	833 Kembłowo	Września
25	1683 Kuczkowo i Chrzanowo	Pleszew

E. na 40 Tal.

Dodatek do Dziennika Poznańskiego Nr. 130.

Środa 8 czerwca 1859.

Nr. list. zast. bież. amort.		D o b r a.		Powiat.		Nr. list. zast. bież. amort.		D o b r a.		Powiat.		Termin wylosowania		Nr. list. zast. bież. amort.		D o b r a.		Powiat.		Termin wylosowania					
5367		Kleparz I.		Gniezno		32	4341	Potrzonowo		Oborniki		22	1682	Rydzyzna		Wschowa		BN.58	27	2275	Kwiatkowo		Odolanów		SJ.58
2639		Konino		Szamotuły		93	3867	Rogowo		Mogilno		38	1698	dito		dito		SJ.58			I. i II.				
4303		Lipnica		dito		24	664	Ruszków		Wągrowiec		39	1699	dito		dito		BN.54	29	5730	Kurcewo		Pleszew		SJ.57
1077		Lubasz		Czarnków		44	2974	Skórki I. i II.		dito		86	1746	dito		dito		BN.56	20	5329	Kamieniec		Kościan		BN.58
1225		Lulin		Oborniki		46	221	Sokolniki małe		Szamotły		5	3626	Słaskowe		Krobia		BN.58	20	5914	Konarskie		Śrem		dito
842		Lęka wielka		Krobia		15	3195	Sanniki		Środa		8	4173	Szczepankowo		Szamotuły		SJ.58	8	2001	Kanino		dito		dito
1929		Mierzewo		dito		56	361	Siedmiogorowo		Krotoszyn		11	1255	Wonieś vel Wojnice		Kościan		BN.58	60	2415	Konino		Szamotuły		dito
1931		dito		dito		32	3581	Świdnica II.		Wschowa		15	5540	Wierzonka		Poznań		dito	44	2222	Karniszewo		Gniezno		dito
1583		Morkowo		Wschowa		26	4365	Skąpe		Września									30	2296	Lubrze		Środa		dito
1587		dito		Września		82	1553	Stwolno		Krobia									36	3856	Lubowo		Gniezno		dito
5206		Młodziejewice		Września		57	3435	Siekowo		Kościan									16	1808	Losiniec		Wągrowiec		SJ.58
3792		Modliszewo		Gniezno		28	516	Tarnowa		dito		60	5397	Baranowo A.B.		Ostrzeszów		BN.58	24	1631	Młynów		Odolanów		SJ.57
3799		dito		dito		134	4408	Tursko		Pleszew		8	4148	Bielęzycze		Września		SJ.55	89	4730	Morakowo		Wągrowiec		BN.58
405		Owiczki		dito		59	550	Urbanowo		Buk		14	4167	Biegani		Pleszew		BN.58	37	4077	Myszkowo		Szamotuły		dito
425		dito		dito		162	2534	Ujazd i Lęka mała		Kościan		6	5947	Boguszyn		dito		SJ.58	47	3846	Modliszewo		Gniezno		BN.58
485		dito		dito		96	720	Wonieś vel Wojniec		dito		6	2636	Czeluścin		Gniezno		BN.58	32	3074	Mnichy		Międzychód		dito
505		dito		dito							40	85	Czerwonawiec		Kościan		dito								
530		dito		dito		68	630	Wisniewo		Wągrowiec		14	965	Czewujewo		Mogilno		BN.56	9	3490	Murzynowo leśne		Środa		dito
539		dito		dito		39	1912	Wszolów		Pleszew		17	3458	Dłon vel Dłonie		Krobia		SJ.57							
2271		Osiek		Odolanów		157	2908	Witaszycze		dito		11	2347	Góra		Poznań		BN.56	57	5173	Nekla		dito		dito
2272		dito		dito		28	595	Woleniec		Krotoszyn		15	3103	Garzyn		Wschowa		BN.57	32	3773	Niedźwiady		Wągrowiec		dito
1330		Pogrzebowo		dito		92	1036	Wróblewo		Szamotuły		26	6615	Gorzewo		Oborniki		BN.58	40	5852	Osiek		Krobia		dito
1335		dito		dito		96	1040	dito		dito		28	878	Jaraczewo		Śrem		SJ.58	45	4550	Ostrobudki		dito		dito
1857		Rydzyzna		Wschowa		32	1521	Wszemborz		Września		11	1373	Kłony		Środa		dito	10	5879	Oporzyn		Wągrowiec		SJ.58
1862		dito		dito		29	2437	Wilkonice		Krobia		4	2815	Kunowo		Szamotuły		BN.57	24	5923	Trzysiecka niem.		Kościan		BN.58
1863		dito		dito		97	3957	Wronawy		Babimost		10	3201	Konarskie		Śrem		BN.58							
4875		Radlin		Pleszew		52	499	Węgorzewo		Gniezno		7	5176	Kaczkowo małe		Wągrowiec		dito	86	5447	Rakoniewice		Babimost		dito
2062		Rumiejski szlach.		Środa															293	1440	Rydzyzna		Wschowa		dito
2064		dito		dito															298	1445	dito		Wschowa		SJ.58
1737		Slupia wielka		Środa															307	1454	dito		Śrem		BN.57
4139		Śmiełowo		Szamotuły															310	1457	dito		Śrem		SJ.56
2251		Stwolno		Krobia															314	1461	dito		Śrem		SJ.58
1119		Smogorzewo		Września															327	1474	dito		Śrem		dito
4957		Strzelce		Września															341	1485	dito		Śrem		dito
125		Stołęża		Wągrowiec															365	1512	dito		Śrem		BN.58
132		dito		Wągrowiec															52	5438	Rusocin		Śrem		BN.53
145		dito		Wągrowiec															21	1766	Rybowo		Wągrowiec		BN.57
180		dito		Wągrowiec															20	3244	Rudniczyśko A. B.		Ostrzeszów		dito
205		dito		Wągrowiec															46	5362	Świerczyna		Wschowa		BN.58
286		dito		Wągrowiec															52	5963	Szlachcin		Środa		BN.55
5197		Skąpe		Września															50	6022	Szymanowo		Śrem		BN.56
810		Szymankowo		Oborniki															28	2457	Siekierki		Środa		dito
4921		Suchorzewo		Pleszew															120	3096	Śmiełowo		Września		BN.58
5245		Tursko		Środa															96	5713	Tursko		Pleszew		dito
1774		Targowagórka		Środa															26	647	Unia		Września		dito
2222		Winagóra		Środa															14	3079	Wilkonice		Krobia		SJ.55
4770		Wróblewo		Babimost															88	5369	Wierzonka		Poznań		SJ.51
1377		Wonieś vel Wojniec		Kościan															24	1927	Wszemborz		Września		BN.58
1747		Wargowo		Oborniki															18	5511	Wierzyce		Gniezno		dito
3598		Wyków		Krotoszyn															17	1929	Winagóra		Środa		dito
3518		Wiatrowo		Wągrowiec															60	1028	Zakrzewo		Pleszew		dito
1105		Węgorzewo		Gniezno																					
2443		Zakrzewo		Oborniki																					

Wypowiadając więc takowe posiadaczom tychże według najwyższego rozkazu gabinetowego z dnia 10 listopada 1857 Zbiór praw na rok 1848 pag. 22 Nr. 2922 wzywamy ich, aby ponimione listy zastawne w stanie do kursu usposobionym, z należąciami do nich kuponami od Bożego Narodzenia 1859 event. talonami lub rekognicyą na takowe już w nadchodzącym na Śty Jan 1859 terminie wypłaty prowizyi, mianowicie w czasie od 21 lipca do 4 sierpnia 1859 z rana od godziny 9 do 12 pod uniknieniem wydac się mającego na ich koszt wywołania publicznego do kasy naszej złożyli i natomiast udzielić się mające na to rekognicye odebrali, które dnia 2 do 16 stycznia 1860 z rana od godziny 9 do 12 w gotowiznie zrealizowane zostaną.

Kto rekognicyą lub gotowiznę za nie przez pocztę nadesłane mieć sobie życzy, przedź takowych odebrać nie może, jak 8 dni po upływie ustanowionych powyżej terminów, skoro o to 14 dni pierw w liście frankowanym uczyni wniosek i załączy rekognicyą lub też list zastawny.

Przytém zwracamy uwagę na to: że listy zastawne do kursu nieusposobione, zamiejscowym interesentom na ich koszt zwrócone zostaną, celem usposobienia ich do obiegu publicznego, tudzież na to, że kassa nasza nie zajmuje się wymianą talonów na nowe arkusze kuponowe, i że zatém interesenci nie powinni nadsyłać z listami zastawnymi i rekognicyami talonów, ale raczej mają się z niemi w celu odebrania nowych kuponów zgłaszać bezpośrednio do kasy Prowincyalnej Ziemstwa w miejscu.

W końcu przypomina się także posiadaczom już dawniej wylosowanych, a dotąd jeszcze niezłożonych 3 1/2 % listów zastawnych:

Nr. list. zast. bież. amort.	D o b r a.	Powiat.	Termin wylosowania.
A. na 1000 Tal.			
1 4207	Białęzycze	Września	BN.57
31 5505	Baranowo A.B.	Ostrzeszów	BN.58
9 1007	Chełkowo i Karmin	Kościan	SJ.58
11 5225	Czacz	Września	BN.58
16 5230	dito	Września	BN.58
1 1413	Czarnysad	Krotoszyn	BN.58
10 1458	Kossowo	Krobia	SJ.58
6 2075	Klonówiec	Wschowa	SJ.57
1 2827	Mączniki i Podkoce	Odolanów	BN.58
6 5375	Niegolewo	Buk	dito
21 950	Pudliszki	Krobia	dito
4 5763	Pomarzany kościelnie	Gniezno	dito
26 4260	Pawłowice	Wschowa	dito

B. na 500 Tal.

60 5397	Baranowo A.B.	Ostrzeszów	BN.58
8 4148	Bielęzycze	Września	SJ.55
14 4167	Biegani	Pleszew	BN.58
6 5947	Boguszyn	Września	SJ.58
6 2636	Czeluścin	Gniezno	BN.58
40 85	Czerwonawiec	Kościan	BN.58
14 965	Czewujewo	Mogilno	BN.56
17 3458	Dłon vel Dłonie	Krobia	SJ.57
11 2347	Góra	Poznań	BN.56
15 3103	Garzyn	Wschowa	BN.57
26 6615	Gorzewo	Oborniki	BN.58
28 878	Jaraczewo	Śrem	SJ.58
11 1373	Kłony	Środa	BN.57
4 2815	Kunowo	Szamotuły	BN.57
10 3201	Konarskie	Śrem	BN.58
7 5176	Kaczkowo małe	Wągrowiec	BN.58
30 1990	Lubczyzna	Ostrzeszów	SJ.58
25 858	Lagiewniki	Krotoszyn	BN.58
15 3059	Malpino	Śrem	BN.57
35 291	Milostaw	Września	BN.58
15 2751	Mnichy	Międzychód	BN.58
26 1803	Niejczajna	Oborniki	BN.58
89 4539	Osiek	Kościan	SJ.58
28 438	Frusim	Międzychód	BN.58
21 3515	Przeclaw	Oborniki	BN.57
140 1518	Rydzyzna	Wschowa	SJ.55
173 1551	dito	Wschowa	SJ.58
31 1869	Rogowo	Mogilno	BN.58
60 3901	Wojnowice	Buk	SJ.58
80 3921	dito	Oborniki	BN.57
60 234	Wilkowoniem.	Wschowa	BN.58
4 3203	Wyków	Krotoszyn	BN.58
7 277	Żerniki	Oborniki	BN.58

C. na 200 Tal.

49 1880	Białe i Sko-racze	Kościan	BN.58
20 1716	Chojno I.	Krobia	SJ.58
19 1629	Debowalęka I.	Wschowa	SJ.55
51 1094	Dobrojewo	Szamotuły	BN.57
49 723	Gaj	Szamotuły	BN.53
15 3239	Krzeslice	Środa	SJ.54
4 3333	Kamieniec	Gniezno	SJ.58
19 637	Kowalewo	Pleszew	BN.58
26 2136	Lubonia	Wschowa	SJ.57
24 2026	Lubrze	Środa	

Nr. list. zast.	Dobra	Powiat.	Termin wylosowania	Nr. list. zast.	Dobra	Powiat.	Termin wylosowania
bl. i amort.				bl. i amort.			
24 2280	Pieruszyce	Pleszew	SJ.58	144 3258	Łaszczyn	Krobia	BN.58
28 4905	Pamiątkowo	Poznań	BN.55	41 2705	Małpino	Śrem	SJ.58
27 2864	Piotrkowice	Wągrowiec	BN.57	134 2729	Murzynowo	Środa	dito
31 5459	Psarskie	Śrem	SJ.57		kość.		
26 2729	Paruscw	Września	dito	68 4078	Marszewo	Pleszew	BN.56
29 4974	Przysieka	Wągrowiec	dito	112 4604	Mchy	Śrem	BN.57
25 2567	Rokitnica	Poznań	SJ.58	50 552	Nowawies	Wschowa	SJ.58
387 1804	Rydzyzna	Wschowa	SJ.56	15 1425	Ostrowite	Mogilno	dito
388 1805	dito	dito	BN.57	12 1631	Ordzino	Pleszew	BN.55
413 1830	dito	dito	BN.58	13 1632	dito	dito	BN.56
416 1833	dito	dito	BN.56	51 4488	Osiek	Krobia	SJ.57
423 1840	dito	dito	SJ.57	22 2855	Ostrowieczno	Śrem	BN.57
28 2880	Strzyżewko	Gniezno	SJ.58	30 2503	Popówko	Oborniki	BN.56
	symkowe			31 1581	Pieruszyce	Pleszew	BN.57
34 2304	Ślawoszewo	Pleszew	dito	38 2148	Łtaszkowo	Buk	BN.58
135 159	Stoleżyn	Wągrowiec	dito		wielk. i małe		
13 2747	Sadowie	Odolanów	SJ.57	26 996	Popowo Ignacewo	Gniezno	dito
56 946	Strykowo	Poznań	BN.58				
81 596	Siemianice	Ostrzeszów	BN.58	35 2474	Poklatki	Środa	dito
30 5323	Sarbia	Szamotuły	dito	450 1112	Rydzyzna	Wschowa	SJ.55
34 26	Strychowo	Gniezno	dito	459 1121	dito	dito	SJ.57
36 2670	Siekierki	Środa	dito	463 1125	dito	dito	SJ.55
29 2219	Wszemborz	Września	dito	480 1142	dito	dito	BN.58
10 817	Zerniki	Oborniki	BN.57	488 1150	dito	dito	SJ.56
				491 1153	dito	dito	SJ.58
				494 1156	dito	dito	SJ.55
				14 1877	Rakówka	Śrem	BN.57
				50 4473	Rogaszyce	Ostrzeszów	dito
				28 3201	Rostorowo	Poznań	BN.58
				32 1883	Rokitnica	dito	dito
				20 2032	Sadowie	Odolanów	SJ.58
				39 1734	Ślawno	Gniezno	SJ.57
				28 4436	Sworowo	Krobia	BN.52
				34 2060	Sokolniki	Szamotuły	BN.57
					wielkie		
				37 3227	Skóraczewo	Pleszew	BN.58
				43 3365	dito	dito	dito
				39 3452	Szczepankowo	Szamotuły	dito
				2 3350	Śmielowo	dito	BN.58
				114 1096	Targowa górka	Środa	BN.56
				23 2831	Wyków	Krotoszyn	SJ.58
				15 3938	Wysoczka	Buk	BN.58
				33 519	Wyganowo	Krotoszyn	dito
				120 2619	Xiaż	Śrem	SJ.58
				29 1737	Zakrzewo	Gniezno	BN.58

F. na 20 Tal.

28 3481	Białczyce	Września	BN.57
29 3482	dito	dito	SJ.58
60 1901	Bronisław	Środa	BN.58
41 1534	Chojno I.	Krobia	SJ.56
21 2371	Czeluścin	Gniezno	SJ.57
17 1436	Chlebowo	dito	BN.57
18 1437	dito	dito	dito
43 644	Czewujewo	Mogilno	SJ.58
41 2122	Czerlin	Wągrowiec	dito
22 2374	Czeluścin	Gniezno	BN.58
21 4446	Chocieszewice	Krobia	dito
80 2307	Daleszcy	Śrem	SJ.58
70 1258	Drzewce i Czarkowo	Krobia	SJ.55
170 3297	Dakowy mokre	Buk	BN.58
40 2220	Gowarzewo	Środa	SJ.58
26 1354	Goniembice	Wschowa	SJ.56
41 1872	Goniczki	Września	BN.56
34 4016	Gorazdowo	dito	BN.57
50 70	Grzymysławice	dito	dito
172 3276	Gorastowo	Kościan	dito
51 132	Grodzisko	Pleszew	BN.58
38 3637	Glinno	Wągrowiec	dito
60 4328	Kiączyn	Szamotuły	SJ.58
79 2 24	Krajewice	Krobia	dito
61 3949	Kaźmierz	Szamotuły	SJ.56
11 2480	Koninko	dito	BN.57
74 1625	Krosna	Śrem	dito
35 1279	Koronowo	Wschowa	dito
45 2076	Kołaczkowo	Gniezno	BN.58
50 318	Ludomy	Oborniki	SJ.58
26 3336	Lissówki	Poznań	dito
42 587	Lulin	Oborniki	BN.58
51 1840	Lubrze	Środa	dito
52 600	Łagiewniki	Krotoszyn	SJ.58

doreczenie takowych naszej kassie i odebranie za nie przypadającego kapitału z tém nadmienieniem, że według wspomnianego rozkazu gabinetowego prekluzya z prawem realnem do wyrażonej w niezłożonych listach zastawnych hypoteki szczególnej wyrzeczona i waluta do naszego depozytu wzięta została. Poznań, dnia 20. Maja 1853.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

ANTONI PREVOSTI

poleca Szanownej Publicznosci swoja **kukiernią** włącznie z **kawiarnią** na Starym Rynku Nr. 6. [744]

Listowy papier

z dniem dzisiejszym już przy odbiorze jednej libry stępuję gratis, za pomocą mój maszyny zupełnie nowój konstrukcyi, i to z nader gustownemi winietami i ozdobami. — Wizytowe karty 100 sztuk 4 złt.

Przy tej sposobności polecam mój skład **rejestrów gospodarskich**, jakoteż wszelkie materyały piśmienne i rysunkowe.

CYGARA

tak importowane jako hamburgskie i bremeńskie, **tytonie tureckie i Ohio**, wyroby skórzane

z fabryk niemieckich i francuskich, i to po cenach umiarkowanych lecz stałych.

E. Morgenstern
[676] przy placu Wilhelmskim Nr. 4

Zawiadomia się niniejszém Wysoką Publicznosc, że kuracya w zakładzie wodno-leczącym

w Dembnie

przy Nowemmieście nad Wartą, jak w innych latach, tak i w roku bieżącym rozpoczęta została pod dyrkcya już od dawna znanego doktora i hydropaty pana L. Sachs.

Administracya zakładu wód. [664]

Dla gospodarzy.

Guano peruwiańskie, prosto od Anty Gibbs i Sons z Londynu, czerną i białą koniczynę, wszelkie gatunki traw i nasion rzep (Waserrübe) mam na sprzedaż.

Prócz tego polecam mój dobrze zaopatrzony skład prawdziwych **importowanych hawańskich i wyborowych hamburgskich cygar.**

S. Calvary
[736] Szeroka ulica Nr. 1.

Dominium Brzezno pod Czarnkowem ma 400 zdatnych do chowu skopów do sprzedania. Odebranie takowych każdego czasu. [733]

Wina węgierskie

osobiście w Węgrzech zakupione obrałem, polecam takowe po umiarkowanych cenach. Mianowicie zwracam uwagę na tusto wina z roku 1858. [751] **Leopold Goldenring**

Przy placu Wilhelmskim Nr. 4 w Poznaniu jest od 1 października r. na drugim piętrze do wynajęcia mieszkanie, składające się z 8 pokoi, kuchni, strychu, sklepu, wozowni i sta-

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu
Dnia 7 czerwca.

Zyto: z początku spadło, później nieco sze ceny, wyp. 300 węc., na cz.-lip. 38 — 1/2, lip.-sier. 39 1/2 — tal. pl. Okowita: lepszych cenach, w miejscu 16 1/2 — 1/2, z kę na cz. 16 5/8 — 20 1/2, lip.-sier. 17 1/2 — lip.-sier. 17 1/2 pl. 17 1/2 tal. żąd.

Berlin, 6 czerwca.

Pszenica: mały obrot, w miejscu węg. 45—77 tal. podług gatunku. Zyto: nieco sze ceny, w miejscu 41—42 1/2, na cz. i cz. 4 3/4 — 4 1/2, lip.-sier. 41 — 1/2 — 3/4, wrz.-paż. 41 1/2 tal. pl. 41 1/2 — 1/2, żąd. Jęczmień: wielki — 40 tal. Owies: w miejscu 32—38, na 35 1/2 — 40, cz.-lip. 34 — 40, lip.-sier. 31 1/2, w paż. 29 tal. pl. Olęj rzepiowy: mały obrot, wypow. 1200 cent., w miejscu 10 tal. pl. Iniany: w miejscu 2 1/2 tal. Okowita: znacznie lepszych cenach chętnie kupowana w miejscu bez beczki 20 1/2, z beczką na cz.-lip. 19 1/2 — 20 1/2, lip.-sier. 20 1/2 — 3/4, wrz.-paż. 21 1/2 — 22 1/2, lip.-sier. 22 — 24, wrz.-paż. 800 pl. 16 1/2 tal. żąd.

Wrocław, 6 czerwca.

Na targu: Pszenica: biała 45—93, cz. 45—82, porosła 33—40 sgr. za szefel. Zyto: 44—52. Jęczmień: 30—40. Owies: 30—35. Groch: 43—65 sgr. Na giełdzie: Zyto: sze ceny, węc. na cz. 35 — 40, cz.-lip. 36 — 40, lip.-sier. 36 — 40, sier.-wrz. 35 1/2 tal. pl. rzepiowy: w miejscu 10 tal. żąd., na 9 1/2 tal. pl. Okowita: nieco mniej pokupowana w miejscu za wiad. 8 1/2 pl., na cz. i cz. 8 1/2 — 9, pl., lip.-sier. 8 1/2 — 9, pl., wrz.-paż. 9 1/2 — 10, pl., wrz.-paż. 9 tal. żąd.

Bydgoszcz, 6 czerwca.

Pszenica: 45—68 tal. węc., pośl. 30 — 35. Zyto: 34—38. Innych gatunków zboża dowieziono. Okowita: 16 1/2 tal. Kartony szef. 15—18 sgr.

Wetna.

Poznań, 7 czerwca. Zwózka wełny na tejszy targ dziś równie była ożywiona, wczoraj. Pranie wypadło w tym roku pomnie. Kupcy nie okazują wielkiej chęci pokupienia. Tylko nieznaczna ilość wełny została sprzedana, i to po większej części niżej cen niż szlorocznych. Spodziewają się przecież, jutro będą lepsze ceny.

Wrocław, 4 czerwca. Drugi dzień targu na wełnę minął równie szczęśliwie, jak pierwszy; sprzedano w nim równą ilość wełny pierwszemu. Lubo ceny w ogóle też same zostały, okazywali producenci większą chęć pokupienia wełny i dla tego kupcy nabyli ją w przypadkach nieco taniej. Dziś sprzedano resztę wełny i zamknięto targ.

Kurs giełdy w Berlinie
dnia 6 czerwca.

Papery pruskie.	%	żąd.	plano.
Pożycz. dobrow.	4 1/2	—	88 1/2
dito rząd.	4 1/2	—	88 1/2
dito 1856	4 1/2	—	88 1/2
dito 1853	4 1/2	—	79 3/4
dito prem. 1855	3 1/2	—	105
Oblig. długu skarb.	3 1/2	—	76
dito Marchii.	3 1/2	—	—
dito miasta Berl.	4 1/2	—	—
dito dito	3 1/2	—	—
Listy zast. March.	3 1/2	—	79
dito Prus Wsch.	3 1/2	—	72 1/2
dito Pomor.	3 1/2	—	79 1/2
dito dito	4	—	86
dito W. Ks. Pozn.	4	—	94
dito dito (nowe)	3 1/2	—	78 1/2
dito Szwaskie	4	—	77
dito gwar. B.	3 1/2	—	—
dito Prus Zach.	3 1/2	—	71 1/2
Listy rent. March.	4	82 1/2	—
dito Pomor.	4	—	80 3/4
dito W. Ks. Pozn.	4	—	78 1/2
dito Pr. Wsch. i Zch.	4	—	80 1/2
dito Nadreńskie	4	—	83 1/4
dito Saskie	4	—	82
dito Szwaskie	4	—	80
Papery zagraniczne.			
Austr. metall.	5	—	41 1/2
dito Pożycz. narod.	5	—	45 1/2
dito Oblig. 250 fl.	4	—	70
Rosy. 5 pożycz. Stiegl.	5	—	93
dito 6 pożycz. Stiegl.	5	—	98
dito pożycz. angiel.	5	—	88

	%	żąd.	plano.
Polsk. obligi skarb.	4	—	74 1/2
dito Cert. A. 300 zł.	5	81	—
dito dito B. 200 zł.	—	—	—
dito Lis. z. n. w. R. S.	4	—	82
dito Ob. cztk. 500 zł.	4	—	—
Pieniądze.			
Frydrychsory	—	—	113 3/8
Ludory	—	—	108 3/8
Złota funt cel.	—	—	449 3/4
Srebra dito	—	—	29 22
Saskie bil. kas	—	—	99 1/2
Niem. bankn.	—	—	99 1/2
dito płat. w Lipsku	—	—	—
Austr. bankn.	—	—	—
Polskie bil. bank.	—	—	—
Disk. bank. od wexli	—	—	5%
Akcyje kolsi żelaznych.			
Berlin.-Anhalt.	4	—	91
Berlin.-Hamb.	4	—	97
Berlin.-Pocz.-Magd.	4	—	90
Berlin.-Szczeciń	4	—	67 1/2
Wrocl.-Freib.	4	—	—
dito najnow.	4	—	—
Brzeg-Niskie	4	—	37 1/2
Kcżło-Oderberg	4	—	28
dito pierwot.	4 1/2	—	—
dito dito	5	—	—
Dolno-Szl.-March.	4	—	60
Dolno-Szl. kol. pob.	4	—	—
dito pierwot.	5	—	—
Póln.-Fryd.-Wilh.	4	—	35 1/2
Górno-Szl. A i C.	3 1/2	—	97
dito Lit. B.	3 1/2	—	93 1/2
Opol.-Tarnowic.	4	—	27
Starogr.-Pozn.	3 1/2	—	70

	%	żąd.	plano.
Akcyje bankowe i kredyt			
Berl. Stow. kas.	4	—	103
Berl. Tow. hand.	4	—	60 1/2
Gdański bank pryw.	4	70	—
Dysk. Udział komm.	4	—	68 1/2
Gota. bank pryw.	4	—	55
Hanow. dito	4	—	73
Królew. dito	4	—	69
Lipsk. Stow. kred.	4	—	40 1/4
Magd. bank pryw.	4	—	60 1/2
Pomor. bank rycer.	4	63	—
Pozn. bank prow.	4	62	—
Prusk. udz. bank.	4 1/2	—	114
Szwask. Stow. bank.	4	—	53
Akcyje przemysłowe.			
Berl. fabr. kol. żel.	5	—	—
Minerwy Szwaskiej			